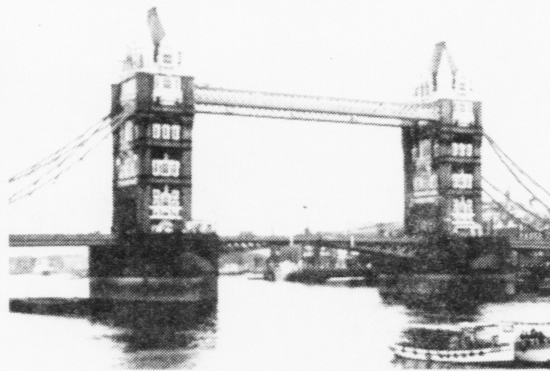

Teir konservativu taptu lokálvalini

*Heilt óvæntað hevði liberal-demokratiski flokkurinn
storstu framgöngdina*

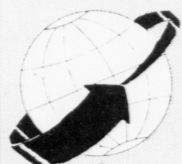
Lokálvalini kring stóran part av Bretlandi hós-dagin gjørdust ein stórir ósigur fyri konservativa flokkinn.

Flokkurinn misti ikki færr enn umleið 800 sessir kring landið. Stóri vinnarin var ikki sum væntað, Labor, men liberaldemokratiski flokkurinn. Hann vann umleið 450 nýggjar sessir, meðan arbeðaraflokkurinn vann umleið 430.

Hóast lokálval ikki geva somu myndina av politisku støðuni, sum var tað val til undirhúsið, so siga flestu eygleiðarar, at valið gevur eina góða peiling av, hvønn veg tað ber. Og tað sær út til at munurin millum teir báðar stóru flokkarnar, teir konservativu og arbeðaraflokkinn, er sera lítill. Hetta ger, at ein triði flokkur fyri fyrstu ferð kann fara at gerast tungan á vágskáluni, tá nýggj stjórn skal skipast.

Nýtt val til undirhúsið skal haldast í seinasta lagi juli 1992, men sambært

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skrivur

bretskari log hevur forsætisráðharrin einsamallur rætt til at avgera valdagin. Roknað var undan lokálvalunum í gjár við, at John Major møguliga fór at útskriva val til juli í ár, men aftan á henda dygga ósigurin roknar eingin við, at valið verður nú, men at tað verður ikki fyrr enn í juli næsta ár. Stóran hjá teimum konservativu er so mikið álvarslið í løtuni,

at Major torir ikki at fara út í eitt val nú. Til tess er búskapurin eisini í ov vánaligum standi við høgari inflatión og stórum arbeðsloysi.

Hann hevði annars ætlánir um at taka eitt val nú, eftir at teir konservativu beindu fyri tí sera ópopulera »Poll-tax« herfyri. Men av tí at tað gongur ein ávis tío til hesin lokalskatturinn verður tikið úr skipanini, gongur helst eisini ein tío, áðrenn fólk merkja, at hesin skatturinn er avtikin.

Politiskir eygleiðarar í Bretlandi eru á einum máli um, at tað fer at verða eitt sera spennandi og javnt val, tá bretar aftur skulu til at velja eina nýggja stjórn. Teir konservativu, sum fyrri góðum ári síðani lógu heili 20% aftanfyri arbeðaraflokkinn, hava nú háláð inn aftur nakað væl av tí, teir høvdu mist og liggur arbeðaraflokkurinn nú bert nokur fá prosent frammanfyri.

Góða valið hjá liberal-

demokratunum hevur gjørt, at teir nú bráðliga eru í eini lyklastoðu. Men eitt gott val fyri henda flokkinn kann eisini hava við sær, at teir konservativu gerast vinnarar, tá avtornar. Tí hendir tað, at liberaldemokratarnir megna at fáa nógvar atkvøður fleiri og harvið minka um framgöngdina hjá arbeðaraflokkinum, so teir konservativu harvið fáa fleiri atkvøður enn arbeðaraflokkurinn, so verða teir konservativu vinnarar, og tað er júst hetta, sum teir vóna fer at henda. Bretska valskipanin er nevniliga soleiðis, at allar avlopsatkvøður fara fyri skeytið. Tær koma ikki flokkinum til góðar í einum øðrum valdomi, soleiðis sum valskipanin er í Norðurlondum flest. Teir konservativu vóna tí, at stríðið til komandi val fer at vera millum arbeðaraflokkinn og liberaldemokratiska flokkinn. Tess meira javnrir teir verða í atkvøðum, tess stórra møguleika hevur kon-

servativu flokkurinn at liggja fremstur.

Skulu liberaldemokratarnir og arbeðaraflokkurinn tí vera visir í at sleppa av við konservativu stjórnina, so má annar teirra lata vera við at stilla upp í teimum valdomum, har hetta er einstigið møguleiki at vinna á konservativa vølvinninum.

Men sambært úttalilsum hjá teimum báðum andstöðuleiðarunum í bretska sjónvarpinum eftir lokálvalini, so fara hesir báðir flokkarnir at stilla upp í øllum valdomum við tí í hyggju at vinna. Tað kemur ikki uppá tal at gera nakra avtalu.

Hóast stóra ósigurin, so lata leiðararnir í ti konservativa flokkinum ikki so illa at úrslitinum. Teir vísa á, at flokkurinn hevur næstan tikið arbeðaraflokkinn aftur eftir at hava verið 20% aftanfyri í veljarakanningnum fyri einum ári síðani, og nú alt fer at verða gjørt fyri at betra um búskapin, fara veljararnir helst aftur at stuðla

konservativu stjórnin, siga teir.

Nógvar bendir í løtuni á, at tað fer at verða eitt sera spennandi val til bretska undirhúsið í heyst ella næsta vár. Spurningurin er um arbeðaraflokkurinn megna at hava føringina til tá og um triði flokkurinn í bretska politikki fer at hava so mikið av framgöngd, at hann fær eitt orð at siga.

Var talan um val til undirhúsið nú, so høvdu úrslitini frá lokálvalunum givið arbeðaraflokkinum umleið 17%. Men sum sagt, tað er ikki samlaða talið av atkvøðum, sum er avgerandi. Tað er talið á valdom tingmonnum. Avlopsatkvøður fara beint í pappírskurvina. Við seinasta val hevði andstöðan samanlagt fleiri atkvøður enn konservativu flokkurinn, men av tí at hann vann flestu valdomini, fekk hann eisini flestar sessir í undirhúsinum.

Møguliga 200.000 latið lív av ódn í Bangla Desh

Herviliga ódnin, sum nú um dagarnar rakti Bangla Desh, hevur verið ein vanlukka fyri landið og fólk tess. Enn er ómøguligt at siga, hvussu nógvar fólk eru deyð, men tøl sum 100.000 og møguliga 200.000 verða nú nevnd. Sostatt er hetta ein tann ringasta vanlukkan, sum hevur rakt landið.

Tað vóru serliga fólk búsitandi framvið strondini og úti í deltainum í Bengalsku vikini, sum vóru rakt av ódnini, ið oyðilegdi alt, sum fyrri var.

Stórir partar av landi liggja undir í vatni og sera torført er at koma fram við hjálp hjá teimum mongu útlendsku hjálparfelagsskapunum.

Stjórnin í Bangladesh hevur heitt á aljóða samfelagið um at hjálpa og longu nú er nógvar hjálp á veg, hóast hon kann sýnast sum ein dropi í havinum.

